
Cesarstwo Ottonów

Cesarstwo Ottonów

Wskutek zawartego w 843 roku w Verdun traktatu, imperium Karolingów rozpadło się na trzy części. Część wschodnia, tzw. monarchia wschodniofrankijska, podzielona była na kilka księstw. Zamieszkiwały ją przede wszystkim ludy germańskie. Po wygaśnięciu tamtejszej linii Karolingów książęta wybierali króla spośród siebie. Pierwszym w ten sposób obranym monarchą był Konrad z Frankonii. Jego następcą – powołany w 919 roku Henryk Ptasznik – pochodził z saskiego rodu Ludolfingów. Henryk oraz jego syn Otton I wzmocnili znacznie autorytet króla, głównie dzięki skutecznemu odparciu najazdu koczowniczych Węgrów (bitwa na Lechowym Polu).

Otton I prowadził walki z italskim władcą Berengariuszem, pomagając tym samym zagrożonemu papieżowi Janowi XII. Po zwycięstwie na froncie włoskim ogłosił się królem Italii, następnie zaś, owiany chwałą zwycięzcy, wkroczył do Wiecznego Miasta i wymusił na papieżu koronację cesarską. W zamian za pomoc okazaną papieżowi wobec zagrożenia ze strony Berengariusza uzyskał też wpływ na wybór następcy świętego Piotra. Równoległe do tych wydarzeń podporządkował sobie Czechy, państwo Mieszka I oraz Danię. Włączył również do Cesarstwa Słowian Zachodnich.

Otton powrócił do realizowanej przez Karola Wielkiego idei uniwersalnego cesarstwa ze stolicą w Rzymie. Przed śmiercią wprowadził na tron swojego syna, Ottona II, żeniąc go jednocześnie z księżniczką Teofano, spokrewnioną z cesarzem bizantyńskim. Mariaż ten miał na celu uprawomocnienie cesarskiej pozycji rodu Ludolfingów. Rządy Ottona II są ledwie epizodem w historii cesarstwa, ze względu na jego przedwczesną śmierć w 983 roku.

Spadkobiercą państwa niemieckiego stał się trzyletni Otton III. W okresie małoletniości Ottona faktyczną władzę sprawowała jego matka, Teofano. Samodzielne rządy objął Otton w 995 roku i okazał się wspaniałym kontynuatorem polityki swoich przodków i imienników. Snuł ambitne plany powołania uniwersalnego Cesarstwa Rzymskiego, w skład którego miałyby wejść cztery równoprawne prowincje: Galia, Italia, Germania i Sclavinia (Słowiańszczyzna). Prowincjami zarządzać mieli królowie (Sclawinią prawdopodobnie Bolesław Chrobry), zaś władza nadrzędna należeć miała do rezydującego w Rzymie cesarza, który miał być również zwierzchnikiem papieża.

Niestety plany Ottona nie znalazły zrozumienia wśród książąt Rzeszy, którzy obawiając się utraty przez Niemcy nadrzędnej roli w cesarstwie, na rzecz Wiecznego Miasta, podnieśli przeciwko cesarzowi bunt. Również w samym Rzymie wybuchło przeciwko cesarzowi powstanie miejscowej arystokracji, wskutek czego młody Otton musiał opuścić swój rzymski pałac i uciekać z miasta.

W 1002 roku dwudziestotrzyletni cesarz zachorował na malarię i zmarł. Wraz z nim umarła idea cesarstwa uniwersalnego.